

Hamutartó - Prototípusai

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	2014.43.1-2
Alkotó:	Soltész, György (1939 - 2006) / tervező és kivitelező
Készítés ideje:	1972 1976
Készítés helye:	Budapest
Jelzés:	oldalán papírcímkén: SOLTÉSZ GYÖRGY BP. XII. BÉLA KIRÁLY ÚT 39. A TERVEZŐ FELHÍVJA AZ ÖN FIGYELMÉT ARRA, HOGY A DOHÁNYZÁS ÁRTALMAS!
Anyag:	alumínium
Technika:	eloxált; fémnyomott
Méreték:	magasság: 5,8 cm szájátmérő: 11,5 cm talpátmérő: 13,3 cm

Soltész György hamutartó szériája szerepelt a Pohárnok Mihály által szervezett *Magyar design (10 kísérlet)* című kiállításon a Fészek Művészklubban 1972. október 18. és 29. között. A kiállításon nyolc tervező (Borz Kováts Sándor; Deákné Blazsek Gyöngyvér; Horváth László; Jahoda Maja; Minya Mária; Semsey Gabriella; Soltész György; Szekeres Károly) tíz munkáját lehetett látni. Az esemény jelentőségét az adja, hogy – többek között – e kiállítás sikeréből eredeztethetjük a Házgyári konyhaprogramot.

A kiállítás alkalmából megjelent kiadványban –, melyet Pohárnok Mihály állított össze és Koczogh Ákos lektorált – az alábbi leírás jelent meg Soltész György hamuzóiról:

„Különböző használati körülményekhez alkalmazkodó, olcsó, nagy igénybevételre tervezett tárgyak.

A formák: a tervezési szempontok következetes érvényesülései.

1. Tömeg-igények kielégítése (közületi felhasználás lehetősége).
2. Olcsó hazai anyag alkalmazása (alumínium).
3. Sorozatgyártásra alkalmas kisüzemi technológia (fémnyomás).
4. Funkcióhoz igazodó kiképzés.

Az asztali változat méretezése több dohányos esetén is módot ad az edény ürítés nélküli hosszabb használatára. A köpenyen való támaszkodás (a belső rész emelése) biztosítja a tárgy stabilitását. A köpeny dőlése lehetővé teszi az edények egymásba rakását; a belső fal meredek indítása csökkenti a karcolás veszélyét a felrakásnál (belső támaszkodáshoz vezet). A felső perem lapos kiképzése a pihentető síkját adja, a végek eloltására az edény közepén emelt síkfelület szolgál. A belső rész íves kiképzése megkönnyíti a tárgy tisztítását. Az eloxálás lángállóvá teszi a felületeket, melyek sötét tónusú bevonattal a használatban sem hatnak piszkosan.

Az álló változat víz-oltással működik. A szűk belső keresztmetszet a dohánylé párolgási felületét minimálisra csökkenti. A keskeny tárgynak a talprész íves kiképzése ad stabilitást. A pihentető formai megoldása megakadályozza a végek mechanikus eloltását és egyben biztosítja a belső rész zártágát. A külső felületek zománcozása lehetővé teszi a tárgy egyszerű tisztántartását, valamint azt is, hogy az a színvariációk útján a legkülönbözőbb enteriőrökbe harmonikusan illeszkedjen.”

A *Magyar design (10 kísérlet)* című kiállítás katalógusa megtekinthető [itt](#).

Irodalom

- szerző: Vadas József: *A magyar iparművészet története. A századfordulótól az ezredfordulóig.* Corvina Kiadó, Budapest, 2014. - 187. kép
- Gáspár Zsuzsa: *Design: Ipari formák a lakásban.* Népművelési Propaganda Iroda, Budapest, 1977. - Nr. 68.

